

ЗМІСТ

Передмова	8
Розділ 1. ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ У ЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ	12
Тема 1. Теоретико-методологічні засади психології праці	12
1.1. Об'єкт, предмет та основні завдання психології праці	12
1.2. Основні розділи психології праці	21
1.3. Історичні аспекти становлення і розвитку психології праці	23
1.4. Сучасні проблеми психології праці	29
1.5. Суміжні сфери наукового та міждисциплінарного знання про людину	36
Тема 2. Психологічні засади діяльності та структура особистості працівника	43
2.1. Поняття діяльності у психології	43
2.2. Професійно зумовлена структура особистості працівника	53
2.3. Психологічні аспекти вивчення індивідуальної діяльності	57
2.4. Здібності та професійна придатність	63
2.5. Мотиви і професійна діяльність	66
2.6. Поняття ергатичної системи «людина – праця – професійне середовище»	73
2.7. Трудовий пост і його структура	78
2.8. Предмет, засоби, знаряддя, умови праці як компоненти трудового поста	81
Тема 3. Методи психології праці та принципи її застосування	103
3.1. Методи та принципи побудови теорії психології праці	103
3.2. Емпірико-пізнавальні методи	117
3.3. Методи професійної психодіагностики	127
3.4. Конструктивні методи у психології праці	129
Тема 4. Психологічний аналіз вивчення умов та особливостей професійної діяльності	134
4.1. Науково-історичні та теоретико-методологічні засади професіографії	134
4.2. Методи психології у вивченні професії	153
4.3. Професіографія	156
4.4. Вимоги до обладнання пультів управління та їх принципи	165
4.5. Вивчення професій за системним підходом	171
4.6. Професіографічні методи вивчення особистості	175
Тема 5. Психологічна характеристика професійно важливих якостей особистості	190
5.1. Індивідуально-типологічні якості особистості	192
5.2. Сенсорні та перцептивні якості особистості	196
5.3. Атенційні якості особистості	200
5.4. Психомоторні якості особистості	204
5.5. Мнемічні якості особистості	208
5.6. Імажинативні якості особистості	211
5.7. Мисленнєві якості особистості	214
5.8. Вольові якості особистості	217

Тема 6. Формування професійних знань, навичок, умінь фахівців ризиконебезпечних професій	224
6.1. Навички, вміння та їх класифікація	224
6.2. Етапи формування професійних навичок	228
6.3. Тренування і тренажери	230
6.4. Інтелектуальні вміння	233
6.5. Критерії навченості фахівців та психологічні передумови перевчування	235
Тема 7. Функціональні стани та рівень працездатності особистості у трудовій діяльності	239
7.1. Психічні стани у трудовій діяльності та їх класифікація	239
7.2. Утома. Перевтомлення. Монотонія. Нервово-психічне напруження	242
7.3. Динаміка та оцінювання працездатності спеціалістів	254
7.4. Психічні стани фахівців екстремальних професій. Їх класифікація, особливості прояву та феноменологія	260
Розділ 2. ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ	279
Тема 8. Теоретико-методологічні підходи до психологічної характеристики в екстремальних умовах діяльності	279
8.1. Проблеми екстремальності в сучасній психологічній науці	279
8.2. Проблеми діяльності в екстремальній психології	286
8.3. Предмет та завдання екстремальної психології	299
8.4. Методи екстремальної психології	302
8.5. Програма і методика вивчення психологічних особливостей персоналу	304
Тема 9. Актуальні проблеми психологічного забезпечення професійної діяльності в екстремальних умовах	319
9.1. Класифікація надзвичайних (екстремальних) ситуацій	319
9.2. Основні поняття екстремальної психології	331
9.3. Зміст, принципи та завдання психологічного забезпечення фахівців екстремальних (ризиконебезпечних) професій	342
9.4. Психологічна робота із забезпечення розв'язання професійних завдань та критерії її ефективності	351
Тема 10. Психологічна готовність до діяльності в екстремальних умовах праці	363
10.1. Сучасний стан розроблення проблеми психологічної готовності до професійної діяльності фахівців екстремальних професій	363
10.2. Психологічна готовність до діяльності в екстремальних умовах праці	378
10.3. Професійно-психологічна підготовка працівників екстремальних професій	392
10.4. Формування навичок та умінь для готовності до дій в екстремальних умовах діяльності. Спеціальна психологічна підготовка	398
Тема 11. Чинники розвитку синдрому вигорання у працівників ризиконебезпечних професій	410
11.1. Теоретико-методологічні засади феномену професійного вигорання	410
11.2. Проблема професійних деструкцій	417

11.3. Психологічні особливості професійного вигорання у фахівців ризиконебезпечних професій	424
11.4. Профілактика проявів синдрому професійного вигорання	436
Тема 12. Психологічне забезпечення надійної та безпечної діяльності	459
12.1. Основні поняття та чинники безпечної і надійної діяльності	459
12.2. Проблема надійності та її механізми в сучасній психологічній літературі.....	472
12.3. Концепції надійності професійної діяльності спеціалістів	487
12.4. Адаптація та її значення в системі психологічного забезпечення діяльності	493
Тема 13. Формування психологічної стійкості до професійного стресу	507
13.1. Психологічна характеристика стресостійкості особистості	507
13.2. Теорії стресостійкості особистості та їх характеристика	514
13.3. Вплив травматичного стресу на особистість	520
13.4. Психологічна діагностика стійкості до професійного стресу	526
Тема 14. Психологічне підтримання діяльності фахівців ризиконебезпечних професій	534
14.1. Загальна характеристика, сутність і види психологічного підтримання	534
14.2. Чинники формування позитивних станів при психологічному підтриманні та прийнятті управлінських рішень	537
14.3. Засоби та заходи збереження, підтримання та відновлення працездатності спеціалістів в екстремальних умовах	545
14.4. Організаційні та психологічні заходи збереження працездатності	549
14.5. Кімната психологічного розвантаження	587
Тематичний план і зміст дисципліни «Психологія праці»	593
Тематичний план і зміст дисципліни «Психологія праці в екстремальних умовах»	597
Список рекомендованих джерел	601
Додатки	613